

**8. TEORIJSKA I PRAKTIČNA RAZMATRANJA
PRI PROJEKTIRANJU EKSPLOATACIJE
MINERALNIH SIROVINA**

Opće značajke projektiranja rudarskih radova

Eksploatacija mineralnih sirovina izvodi se temeljem projekata rudarskih radova koji uključuju cijeli niz rješenja određenih radnih zadataka a u skupnoj formi nazivaju se projektna dokumentacija.

Projektna dokumentacija objedinjava stručna-rudarska rješenja vezana za budući objekt sa svim popratnim djelatnostima (strojarstvo, elektrotehnika, građevinarstvo, zaštita okoliša i dr.) i zajedničkom formalno-pravnom regulativom proizašlom iz bogate baštine teorije i prakse te novih htjenja živućih generacija.

Projekti rudarskih radova načelno se dijele na idejnu i izvedbenu dokumentaciju.

Idejna dokumentacija sadrži rješenja koja se iznose u predfazi izvođenja rudarskih radova i ona sadrži različite forme poput: elaborata, studija, idejnih rješenja, idejnog projekta, ekspertiza i sl, u kojima se iznose okvirne procjene o načinu eksploatacije, vijeku trajanja rudarskog objekta, proizvodnoj cijeni, opravdanosti pokretanja rudarske proizvodnje i dr. čimbenicima od važnosti za planirani rudarski objekt.

Izvedbena dokumentacija sadrži konkretna – detaljna rješenja netom, prije ili u tijeku izvođenja rudarskih radova, i to za svaki segment unutar planiranog rudarskog objekta kao što su: ograničenje kopa, razvoj rudarskih radova, način eksploatacije, tehničko-tehnološka rješenja, visine etaža, dimenzije otkopnih polja, način otvaranja, mjere zaštite na radu, odvodnjavanje, transport, opskrba energijom, zaštita okoliša i dr.

Projektiranje u rudarstvu, u širem smislu, obuhvaća istraživanje mineralnih sirovina, a u užem smislu organiziranje rudarske proizvodnje, ispitivanje tržišta i nadzor nad izgradnjom pratećih rudarskih objekata.

Proces projektiranja očituje se u pravodobnom unapređenju tehnološkog procesa eksploatacije, obnovi rada napuštenih rudnika, planskom zatvaranju iscrpljenih rudišta te uređenju izmjenjenog krajobraza kroz tehničku i biološku rekultivaciju.

Svaki projekt mora pružiti jasnu sliku mjesta i načina izvođenja projektiranih radova, te uključiti sve troškove eksploatacije kao i ekonomsku analizu, u svrhu sagledavanja opravdanosti planiranih radova. U načelu, svaki projekt bi trebao biti znanstveno-stručni doprinos, makar i u najmanjoj mjeri, jer gotovo svako ležište mineralnih sirovina ima svoje specifičnosti, te se rudarska problematika ne može tipizirano rješavati.

- 8.1. PRISTUPI U PROJEKTIRANJU EKSPLOATACIJE MINERALNIH SIROVINA
- 8.2. PROJEKTIRANJE POVRŠINSKIH KOPOVA
- 8.3. PROJEKTIRANJE PODZEMNIH KOPOVA
- 8.4. TEHNO-EKONOMSKA ANALIZA (OCJENA) USPJEŠNOSTI NAČINA EKSPLOATACIJE